

4. apr. 1844

FAKTA

Dato:
4. apr. 1844

Sidetal:
Dagbog A, side 153-154

Dagbogens placering:
Det kgl. Bibliotek NKS 4201, I, 4°

Generelle kommentarer:
Selvom Lundbye i begyndelsen af april 1843 afsluttede sin første dagbog og påbegyndte den næste (Dagbog B), så kunne han ikke dy sig for henover de følgende tretten måneder nu og da at tilføje et nyt notat angående Louise Neergaard.

Trykt udgave:
Mogens Lebech (red.): Et Aar af mit Liv, København 1967, s. 157-158;
Jesper Svenningsen (red.): Seks år af et liv. Johan Thomas Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne, kunst og kærlighed, København 2018, s. 165

TRANSSKRIFTION

Skjærthorsdag 4 April 1844.

Om jeg kunde, da skulde jeg skrive en Lovtale over Damerne, og for at forvisse mig selv om Usandheden af, hvad denne Bog mulig kunde bære Spor af, nemlig: at jeg har været forelsket – navngive og rose alle de unge Piger, jeg har truffet, og fundet værd at erindre. Og det er mange, thi uden Søstre, uden anden qvindelig Omgang fra Barndommen og den tidligste Ungdom, end min Moders, er jeg endnu ikke komme[t] videre end at enhver ung Pige kan fange mig og aldeles lænke mig om hun blot reder sit Haar ud og lader det falde ned ad Nakken. Damerne ere for mig, om ikke fødte Genier, saa dog geniale. |Dertil| Deres Dragt og fine Træk, den Ynde og Zarthed, der er udbredt over dem gjør dem endnu i mit 25 Aar for mig bestandig til Væsener af en høiere Art, saa et venligt Ord af deres Mund jager Blodet til min Kind og fylder mit Bryst med en underlig, veemodig Glæde, fordi jeg saa klart føler det Sjældne deri og dens korte Varighed. Da bliver vel min Bolig mere eensom, men Tanken renere, klarere, thi taknemmelig har jeg baaret et [overstreget: deiligt] venligt Billed til mit Hjem, hvor også det danner en Prydelse om ikke for det ydre saa for det indre Øie. Saadanne gjemmer mit Sind en Skare af Billeder, deilige som Naturens Mesterværk: den unge, rene, smukke Pige, der alt i sit Ydre er saa begavet, at Alle ynde hende, men i sit Indre dog endnu mere: i sin dybe, rige, klare, kjærlige Sjæl. O, et saadant Gemyt bringer mig til at glemme Mangel paa legemlig Skjønhed – det giver en Skjønhed •154• af en høiere Slags, som varer til Graven. – Nu er mit Sind mere roligt, mit Haab fastere end det længe var, men Freden tør jeg ikke tro, om altid denne dybe Længsel skal qvæles; der er som om |jeg| higede efter noget Syndigt, strakte graadig Haanden ud efter forbuden Frugt, naar jeg dog kun længselfuld udstrækker Armene efter den Salighed, Gud skjænkede Betleren saavel som Fyrsten: en trofast Qvindes Kjærlighed, den Frelse, som den alkjærlige Gud har givet Mennesket fra Ryggesløshed og et sørgeligt til sidst stivnende, indskrumpet Liv. O, Gud og Fader! Du som skuer i Hjertedybet! [ulæselig overstregning] see min Tanke er besmittet og jeg er tit angst for mig selv; styrk den gode Villie hos mig, at jeg ikke skal blues ved min Moders Tillid til mig. – Og Du, unge Pige! spot ikke den stakkels Maler, der seer til Dig som til et Væsen, der |er| vor fælleds Skaber kjærere. Han kjender Dig ikke, men han seer Din Ynde og føler Magten i Dit rene Blik – han seer op til Dig, og – skjuler sig. –

Torsdag 4 April 1844.

Om jeg tænkte, det skulde jeg skrive en Læstale over Lamerens,
og for at forvisse mig selv om Maaendheden af, hvad Lamer
Pige virkelig tænkte heres Spor af, nemlig: at jeg har været
følelsesløs - nemlig og rose alle de unge Piger, jeg har truffet,
og fundet værd at erindres. Og det er mange, thi inden Læsta,
inden anden grundelig Omgang fra Berendtsens og den tidlige
Kjærlighed, end min Meders, er jeg endnu ikke kommen videre
end at forhøre mig Pige kan fange mig og allerede læste mig
om hvem blot ved at blive ind og læser det faldt ind at Nakkem.
Lamerens er for mig, om ikke faste Jernens, saa dog grundig.
Vidst, Læres Dragt og spire Træk, den Spise og Gæstehed, der er ind.
Købt over dem og der endnu i mit 25 Aar for mig bester
Pig til Væsenet af en kvindes Art, saa et venligt Ord af
Seres Væsenet jagt Blod til min Kind og fjeder mit Bogen
med en vunderlig, uventet Glæde, fordi jeg saa klart føler det
Sjællens dæm og dens korte Værdighed. De bliver vel min Paly
mere sønsom, men Tanken renere, klarer, thi taknemmelig
har jeg hørt et vakkert venligt Billede til mit Hjem, hvor
ogsaa det danner en Prøvelse om ikke for det jeg saa for
det indre Pige. Lærdoms gjenner mit Lend en Skæde af
Billeder, delige som Naturens Mesterværk: den unge, rene,
smukke Pige, der alt i sit Udseende er saa begavet, at alle øjne
kunde, men i sit Indre dog endnu mere: i sin dybe, rene, klare,
kjærlige Sjæl. O, et saadant Gjenigt bringer mig til at glemme
Mangel paa legemlig Skjønhed - det giver en Skjønhed

af en høiere Slags, som varer til Graaven. — Nu er
mit Sind mere roligt, mit Klæb fastere end det længe
var, men Troden tør jeg ikke tro, om altid samme dybe
Længsel skal gaaes; det er som om ~~høiere~~ efter Pro-
get Lyndigt, strakte graadig Klæuden ind often forbi-
den Trængt, naar jeg kun længselsfuld indstrækker
Armen efter den Salighed, Guds skjænkede Bøtters
sævel som Fjorten: en trofast Gjernings Kjærlighed, den
Fædse, som den alkjærlige Gud har givet Menneket fra
Liggelighed og et sørgeligt Tilsidst stienende, indstrøm-
pet Liv. O Gud og Fader! Du som skien i Aljerte dybet!
~~Aljerte dybet~~ ~~Aljerte dybet~~ see min Tanke er besmittet og jeg er det
angst for mig selv; stjern den guds Villie har mig, at
jeg ikke skal klæbe ved min Maders Tilled til mig. —
Og Du, unge Pige! seest ikke den stakkels Maler, der sees
til Dig som til et Væsen, der ^{er} for faldede Skæben kjæres.
Kun kjender Dig ikke, men kan see Din Hude og fæler
Magten: Dit rene Blik — kan see op til Dig, og — skjuler
sig. —

27 April 1844

Lad mig atter vende tilbage — lad mig: Tanken til vore
tilbage til Billedet af det yndige, stille Væsen: det tidligt
gjorde et dybt Indtryk paa mig. Men er her: Byen, hendes
Fader har solgt den gamle Gaard, Nidernes Klædesok, og
er miglig fløgtet herud. Jeg har ikke set hende, men er sig —